

W jedności siła – to Eko-Logiczne

Prowadzenie wspólnej gospodarki odpadami komunalnymi okazało się bardzo dobrym pomysłem i sposobem na sukces Celowego Związku Gmin „Eko-Logiczni” w województwie podkarpackim.

Przepisy ustawy o samorządzie gminnym stanowią m.in., że w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych gminy mogą tworzyć związki międzygminne.

Podstawy prawne

Uchwały o utworzeniu związku podejmują rady zainteresowanych gmin, a prawa i obowiązki gmin uczestniczących w związku międzygminnym, związane z wykonywaniem zadań przekazanych związkowi, przechodzą na związek z dniem ogłoszenia jego statutu.

Pomimo wielu obaw z możliwości utworzenia związku międzygminnego postanowili skorzystać władze pięciu gmin położonych w województwie podkarpackim. Od pomysłu, który pojawił się wiosną 2021 roku, do jego realizacji upłynęło niespełna 6 miesięcy. 31 sierpnia 2021 roku pierwszy na terenie województwa podkarpackiego związek międzygminny realizujący zadania z zakresu gospodarki odpadami nabył osobowość prawną. Głównymi celami powołania Związku były ujednoczenie systemu gospodarki odpadami na terenie sąsiadujących ze sobą gmin, objęcie wszystkich mieszkańców gmin członkowskich systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Trafiony pomysł

W związku z ciągłą zmiennością przepisów prawa, niestabilnością rynku odpadowego i rosnącymi wymaganiami w zakresie osiągnięcia wymaganych prawem poziomów recyklingu ściśła współpraca wszystkich pięciu gmin członkowskich poprzez

Głównym celem Celowego Związku Gmin „Eko-Logiczni” było ujednoczenie systemu gospodarki odpadami na terenie sąsiadujących ze sobą gmin. Nie od dziś wiadomo, że w grupie siła i, stawiając na współpracę, samorządy mogą osiągnąć efekt skali, którego nie uda się osiągnąć w pojedynkę.

organizację związku międzygminnego okazała się być trafionym rozwiązaniem. Dziś już władze gmin członkowskich, które wchodzi w skład Zarządu Związku, nie wyobrażają sobie samodzielnej realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.

Podczas przeszło dwuletniego okresu funkcjonowania Celowego Związku Gmin „Eko-Logiczni” realizowane są zadania wynikające zarówno ze statutu, jak i obowiązujących przepisów prawa. Jedną stawką opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców wszystkich pięciu gmin członkowskich oraz wspólny regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gmin członkowskich Związku zakończyły też okres tarć i zazdrości związanych z tym, że mimo bliskiego sąsiedztwa gmin obowiązywały w nich różne stawki opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości za odbiór odpadów.

Dodatkowo Związek pozyskuje środki zewnętrzne na dofinansowanie zadań z zakresu edukacji ekologicznej. Ze środków tych w 2023 roku zrealizowany został m.in. I Międzygminny Festyn, wykonane zostały wielkoformatowa gra plenerowa, poradnik ekologiczny, pomoce dydaktyczne oraz inne gadzety, które trafiły do mieszkańców gmin członkowskich.

Efekt skali

Nie od dziś wiadomo, że w grupie siła i, stawiając na współpracę, samorządy mogą osiągnąć efekt skali, którego nie uda się osiągnąć w pojedynkę. W bieżącym roku w dalszym ciągu Związek planuje prowadzić szeroko rozumiane działania edukacyjne dla swoich mieszkańców, w tym zorganizowane zostaną kolejny Festyn Międzygminny, konkursy dla szkół i warsztaty. Ponadto kontynuowane będą działania mające na celu udostępnienie mieszkańcom programów i aplikacji, które pozwolą dokonywać płatności drogą elektroniczną, a także kontynuowane będą działania mające na celu uszczelnienie systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Jednak najważniejszym wyzwaniem dla Związku na najbliższe lata będzie wprowadzenie takich rozwiązań, chociażby inwestycyjnych, które w przyszłości pozwolą osiągnąć wymagane prawem poziomy recyklingu przez gminy członkowskie oraz pozwolą utrzymać stawki opłat za odpady dla mieszkańców Celowego Związku Gmin „Eko-Logiczni” na przyzwoitym, niskim poziomie.

Beata Zaremba

dyrektor Celowego Związku Gmin „Eko-Logiczni”

Jak oszczędzać ciepło?

Zima nie odpuszcza i w wielu miejscach w Polsce temperatura spada poniżej zera. Warto zatem poznać sprawdzone metody racjonalnego korzystania z ciepła, dbając o komfort cieplny, ale także o zdrowie i środowisko naturalne.

Większość energii zużywanej w gospodarstwach domowych przeznaczana jest na ogrzewanie pomieszczeń. Poniżej przedstawiamy skuteczne sposoby na efektywne oszczędzanie ciepła, które można wdrożyć bez dodatkowych kosztów, poprzez zmianę codziennych nawyków.

Dbajmy o grzejniki

Kaloryfery powinniśmy regularnie odkurzać – przecieramy je mokrą ściereczką z detergentem (nie używamy środków żrących i z acetonem). Grzejniki płytowe czyścimy także wewnątrz – zdejmujemy górną i boczne osłony, gąbką lub szczotką usuwamy kurz. Jeśli kaloryfery słabo się nagzewają i słychać w nich bulgotanie i gwizdy, to znaczy, że musimy je odpowietrzyć. Można to zrobić samodzielnie albo ze wsparciem fachowców, którzy przeprowadzą regulację, tzw. kryzowanie.

Ustawiamy termostaty

Dostosujmy temperaturę w naszym domu lub mieszkaniu, korzystając z termostatów, aby lepiej odpowiadała naszym preferencjom i charakterystyce poszczególnych pomieszczeń. W łazience zaleca się utrzymanie temperatury między 22 a 24°C, podczas gdy w sypialni wystarczy 18-19°C. W kuchni idealna będzie temperatura 18°C, bo proces gotowania generuje dodatkowe ciepło. W pokoju dziennym powinno być ok. 20°C, co sprzyja odpoczynkowi i pracy biurowej. Gdy kładziemy się spać, możemy obniżyć temperaturę w pomieszczeniach, których nie używamy. Nie wyziewajmy ich jednak całkowicie, bo ponowne nagrzanie będzie kosztowało więcej niż utrzymanie stałej, optymalnej temperatury.

Głowice ręczne na grzejnikach umożliwiają dostosowanie temperatury do naszych potrzeb lub całkowite wyłączenie ogrzewania. Termostaty elektroniczne automatycznie utrzymują optymalną temperaturę, korzystając z różnych funkcji, takich jak obniżanie temperatury podczas nieobecności czy zamykanie zaworu grzewczego w przypadku otwartego okna, co pomaga zminimalizować straty energii. Ustawienia można łatwo programować na urządzeniu lub za pomocą aplikacji na smartfonie.

Nowoczesne termostaty mogą obniżyć zużycie energii nawet o 20%, co przekłada się na znaczne oszczędności na rachunkach za ogrzewanie. Zaleca się utrzymywanie temperatury w domu na poziomie 20°C, co według lekarzy sprzyja naszemu zdrowiu, bo zapobiega wysuszeniu śluzówek nosa i gardła, a tym samym wspiera naszą odporność i chroni przed infekcjami.

Odstaniamy okna w dzień

W ciągu dnia odstawiamy okna i wykorzystujemy naturalne dogrzewanie mieszkania przez słońce. W nocy zasłaniamy rolety i zasłony, aby zabezpieczyć pokoje przed wychłodzeniem pomieszczenia.

Nie zasłaniamy kaloryferów

Odsłonięty grzejnik zapewnia prawidłowe rozprzestrzenianie się ciepła w pomieszczeniu. Dlatego przy urządzeniu mieszkania pamiętajmy o tym, żeby nie zabudowywać kaloryferów, nie zastawiać ich meblami ani nie zasłaniać zasłonami. Unikajmy także suszenia odzieży na grzejnikach.

Montujemy ekrany zagrzejnikowe

Montowanie ekranów zagrzejnikowych za kaloryferami to skuteczny sposób na podniesienie temperatury w pomieszczeniu. Ekran odbija ciepło, które bez niego pochłaniane byłoby przez zimną ścianę. Dzięki temu możemy oszczędzić nawet 5% ciepła.

Wietrzmy intensywnie, ale krótko

Wietrzenie pomieszczeń poprawia nam samopoczucie i zapobiega powstawaniu zawilgoceń i pleśni. Najlepiej jest wietrzyć jednocześnie całe mieszkanie, robiąc przeciąg. Pamiętajmy, aby przed otwarciem okien zakręcić kaloryfery. Wietrzmy maksymalnie 10-15 minut, by nie wyziewać pomieszczeń.

Oszczędzając ciepło, dbamy o klimat

Zmniejszając temperaturę w mieszkaniu, obniżymy rachunki za ogrzewanie, zużyjemy mniej zasobów naturalnych, a planecie oszczędzimy emisji dwutlenku węgla. Jeśli we wszystkich mieszkaniach i domach ogrzewanych ciepłem systemowym – a korzysta z niego obecnie 15 milionów Polaków – obniżymy temperaturę o 1°C, to w ciągu roku zużyjemy o 450 tys. ton węgla mniej, a emisja dwutlenku węgla spadnie o ok. 1 mln ton. Jeśli obniżymy o 2°C, spalimy 900 tys. ton węgla rocznie mniej, a emisja dwutlenku węgla obniży się o 2 mln ton. Do pochłonięcia takiej ilości dwutlenku węgla potrzeba 30 mln drzew.

Jacek Szymczak

prezes Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie